
Betreft: vergadering van Opinieronde 2
Datum: woensdag 18 april 2012
Tijd: 14.00 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

---

Aanwezig zijn:

De heer C.A. Jansen (voorzitter), mevrouw I. van Hooff (VVD), de heren J. Luijendijk (PvdA), R.T. Oost (CDA) en F. van Staa (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heer M.A. Rijsberman (D66), mevrouw J. Staalman (GroenLinks), de heren R. de Wit (SGP) en E.G. Boshuijzen (50PLUS) en de dames G. van der Struijk-Oost (50PLUS), M.J. Rottschäfer (PvdD) en I.M. Rozema (rondegriffier)

Eveneens aanwezig:

Lid van het college van Gedeputeerde Staten: de heer J. Ladders

Duurzaam gebruik ondergrond

De voorzitter opent de opinieronde en heet allen van harte welkom. Hij wijst erop dat er één beslispunt aan de orde is en vestigt de aandacht op het tijdschema dat genoemd is op pagina 3. De gedeputeerde heeft er geen behoefte aan om het stuk in te leiden, zodat de voorzitter het direct in bespreking geeft.

Eerste termijn

De VVD vindt het een helder stuk en kan zich vinden in de tijdslijn. Het is wel jammer dat het rijksonderzoek over de effecten van boren naar schaliegas en de ondergrondse opslag van radioactief afval niet geheel kan worden meegenomen. De partij vraagt het college erop te letten, dat de wetgeving, ook voor de manier waarop gemeenten straks invulling kunnen geven aan het verlenen van bouwvergunningen, niet als een groot waterhoofd wordt ingeregeld.

De SGP sluit zich aan bij de opmerkingen van de VVD. Ook vraagt zij wat zij zich moet voorstellen bij de uitvoeringsparagraaf.

D66 vindt het een gedegen startnotitie. In aanvulling op de VVD verzoekt zij om meer verdieping voor wat betreft de betrokkenheid van andere partijen en noemt daarbij Vitens, waterschap en gemeenten als voorbeeld.

50PLUS stemt in met de notitie. Wel vraagt de partij zich af hoe veiliggesteld kan worden dat de ondergrond en het ondergrondse milieu niet beschadigd c.q. aangetast worden door bijvoorbeeld boringen naar schaliegas of opslag van CO₂, maar ook door niet geheel wettige activiteiten, zoals boren zonder vergunning. Deze veiligstelling moet goed geregeld worden. Welke garanties zijn er tegen het opslaan van radioactief afval?

Ook de SP stemt in met de notitie. Met betrekking tot het bepalen van een standpunt over schaliegaswinning, steenkoolgaswinning en de daarbij behorende bovengrondse ruimtelijke effecten wil zij dat PS geraadpleegd worden, bij voorkeur voor opinieronde fase 3.

De PvdD merkt op dat de woorden 'duurzaam' en 'duurzaamheid' in totaal 51 keer voorkomen in dit stuk van veertien pagina's. Welke definitie van deze termen hanteert de gedeputeerde?

GroenLinks staat achter de vraag van de PvdD. Hoewel het boren naar schaliegas en de opslag van radioactief afval rijkstaken zijn, wil de partij toch dat de provincie daar bezwaar tegen maakt als dit aan de orde zou zijn.

Het CDA is content met de startnotie. Hoewel de partij het een heldere afbakening vindt, blijkt er toch wat verwarring over te ontstaan. Zij vraagt de gedeputeerde om in het vervolg nog duidelijker aan te geven wat de provinciale bevoegdheden zijn.

De PvdA sluit zich aan bij de complimenten over de notitie. Wel vraagt zij zich af waarom de notitie nu gemaakt is. In 2009 is er immers al een convenant over de bodemontwikkeling gesloten over de periode 2010-2015.

Gedeputeerde Lodders bedankt de fracties voor de geuite complimenten. In 2009 zijn er inderdaad al middelen vrijgekomen, gebaseerd op het bodembeleid uit het Omgevingsplan. Sindsdien is er echter een aantal dingen bijgekomen, zoals schaliegas en de discussie over de opslag van CO₂ en kernafval. Bovendien is het Rijk bezig met een structuurvisie voor de ondergrond. Dit betekent dat de provincie standpunten in moet gaan nemen. De invulling van de uitvoeringsparagraaf hangt af van het beleid dat vastgesteld gaat worden. Schaliegaswinning zal terugkomen in de beleidsnota. De vergunning voor de Noordoostpolder in verband met schaliegas is stilgelegd totdat de uitkomsten van het onderzoek van het Ministerie van EL&I naar de effecten ervan bekend zijn. PS zullen over het onderzoeksresultaat geïnformeerd worden. De gedeputeerde vindt ook dat dit alles niet zou moeten leiden tot extra wetgeving: het wettelijk minimum zou Flevolands maximum moeten zijn. Het is wel belangrijk om de zaken die geregeld moeten worden, goed te regelen en ook zaken te kunnen beschermen. Onder duurzaam verstaat de gedeputeerde ervoor zorgen dat ook toekomstige generaties zuinig met de ondergrond om kunnen gaan. De essentie is dat er geen maatregelen genomen of dingen toegelaten worden die op den duur schade kunnen berokkenen voor komende generaties. Tegelijkertijd lopen daar ook andere vormen van duurzaamheid in mee, zoals Warmte-Koude opslag en geothermie. Deze twee definities van duurzaam kunnen op enig moment echter ook conflicterend met elkaar zijn. Andere partijen zullen zeker in het traject meegenomen worden. Bij de vaststelling van de nota zal de provincie een standpunt innemen over de opslag van radioactief afval, maar het Rijk bepaalt uiteindelijk. In het beleid zal duidelijk aangegeven worden waar de provincie wel en niet over gaat en hoe zij probeert invloed te hebben op de punten waar zij niet over gaat.

Tweede termijn

D66 wil toch graag wat concretere informatie over de rol van andere partijen in het proces.

De PvdD heeft uit de woorden van de gedeputeerde opgemaakt dat er bij het begrip 'duurzaam' niet alleen gekeken wordt naar puur toekomstig gebruik, maar dat dit in een breder ecologisch perspectief getrokken wordt. In de notitie staat echter dat er 'vooral gekeken wordt naar de eventuele negatieve effecten voor het ruimtelijk en economisch domein boven de grond.' Dit lijkt juist een beperking en meer te duiden op een economisch gebruik van de ondergrond. Daarom toch graag wat meer uitleg over het begrip 'duurzaam'. Omdat het begrip zo vaak voorkomt, wil zij duidelijkheid over de definitie ervan, zodat de discussie straks helder gevoerd kan gaan worden. Hoe zwaar worden landschappelijke en milieuoverwegingen meegewogen?

Gedeputeerde Lodders reageert dat er in het schema diverse rondes vermeld staan. Tussen deze rondes zal er met andere partijen gesproken gaan worden. Ook zal de beleidsnotitie de inspraak ingaan. Mocht er eerder informatie van andere partijen nodig zijn, dan zullen zij eerder benaderd worden. Duurzaam betekent toekomstbestendig bodemgebruik en het mag geen schade aan de ondergrond toebrengen. Ondergronds gebruik heeft ook gevolgen voor boven de grond, daarom is de koppeling met boven de grond nadrukkelijk genoemd. Hij vindt dit niet hetzelfde als economisch gebruik. Landschappelijke en milieuoverwegingen zullen in de beleidsnota inzichtelijk gemaakt worden. PS kunnen er dan ook keuzes over maken. Het feit dat het begrip 'duurzaam' zo vaak voorkomt, geeft de ambitie en de uitdaging aan om daar in de definitieve beleidsnota op een goede manier invulling aan te geven.

De voorzitter vraagt of het stuk in de besluitvormingsronde als hamerstuk behandeld kan worden, hetgeen het geval blijkt te zijn. Hij bedankt allen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 14.35 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 9 mei 2012,

de griffier,

de voorzitter,